

Transit ve Ulaştırma İşbirliği Anlaşması Kararı 2578

31138 Sayılı Resmi Gazete Karar - Transit ve Ulaştırma İşbirliği Anlaşması (Lapis Lazuli Güzergâh Anlaşması)'nın Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2578)

CUMHURBAŞKANI KARARI

15 Kasım 2017 tarihinde Aşkabat'ta imzalanan ve 7229 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Transit ve Ulaştırma İşbirliği Anlaşması (Lapis Lazuli Güzergâh Anlaşması)"nın onaylanmasına, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

27 Mayıs 2020

Recep Tayyip ERDOĞAN CUMHURBAŞKANI

Giriş

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacak olan Afganistan İslam Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti, Gürcistan, Türkiye Cumhuriyeti ve Türkmenistan;

Bölgede Akit Tarafların entegre transit ve ulaştırma sisteminin sağladığı tüm faydalarını göz önünde bulundurarak,

Akit Tarafların toprakları üzerinden yolcu ve yüklerin sorunsuz hareketinin sağlanmasına yönelik taahhütlerini yeniden tasdik ederek,

Ulaştırma, gümrük ve sınır geçişlerindeki prosedürlerin kolaylaştırılmasıyla, Akit Taraflar arasındaki transit trafiğin sorunsuz akışı başta olmak üzere bölge içi bağlantılabilirliği artırmayı isteyerek,

Akit Tarafların çeşitli uluslararası örgütlerdeki üyelikleri ve uluslararası anlaşmalardaki katılımlarını dikkate alarak

aşağıdakiler üzerinde anlaşmaya varmıştır:

BÖLÜM I

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

Amaç ve Hedefler

Anlaşmanın amaç ve hedefleri aşağıdaki gibidir;

- a)** Yüklerin, yolcuların sorunsuz şekilde hareketinin ve ulaştırma imkânlarının Akit Tarafların topraklarında kolaylaştırılması ve bu Anlaşma hükümlerine göre transit trafiğe yönelik gerekli yardımın sağlanması;
- b)** Yüklerin, yolcuların ve ulaştırma yöntemlerinin Akit Tarafların topraklarındaki emniyetinin sağlanması,
- c)** Gerektiğinde ileri seviye teknolojileri kullanarak transit trafik ile ilgili gerekli idari düzenlemeler ve prosedürlerin basitleştirilmesi;
- d)** Bu güzergâhın rekabetçiliğini artırmaya yönelik gerekli önlemlerin alınması,

Madde 2

Tanımlar

Bu Anlaşma'nın amacına yönelik olarak:

- a)** "Gümrük Kontrolü" - Taraflar'ın gümrük makamlarının; gümrük prosedürleri ile uyumu sağlamak amacıyla aldığı önlemler;
- b)** "Tehlikeli Mal" - Taşınırken veya depo vb. yerlerde tutulurken sağlık, çevre, güvenlik (devlet ve kamu güvenliği dâhil olmak üzere), emniyet ve mülkiyete yönelik ciddi risk taşıyabilecek mallar;
- c)** "Transit trafik" - yükleme, boşaltma, depolama, numune alma olmaksızın, ulaştırma modunu değiştirerek ya da değiştirmeyerek, topraklarından trafiğin geçtiği Akit Tarafın sınırları ötesinde başlayıp biten, bütün seyahatin bir kısmı olan, Akit Tarafın topraklarında yüklerin taşınması veya

(refakatsiz bagajlar dâhil) yolcu hareketleri veya boş ulaştırma araçlarının hareketleri;

d) “Permi” - Akit Taraflardan birisinin yetkili makamları tarafından düzenlenen ve bu permiyi düzenleyen Akit Tarafın devletinin toprağına, diğer bir Akit Tarafın ülkesinde kayıtlı motorlu araçlar ile giriş-çıkış veya transit geçişe izin veren belge;

e) “Ulaştırma Aracı” - yolcu, yük ve bagajların hareketleri için kullanılan taşımacılık aracı;

t) “Ulusal mevzuat” - bir Akit Tarafın yürürlükte olan yasal düzenlemelerinin bütünü;

g) “Multimodal taşımacılık” - Ulaştırma araçlarından iki veya daha fazlasının kombinasyonu;

h) “Motorlu araç” - yapısı itibariyle, karayoluyla yük veya yolcu taşımacılığı yapılması veya yük taşımacılığına yönelik motorsuz bir römork/yarı römork çekmesi için tasarlanmış, kendinden tahrikli araç;

i) “Yolcu” - bir güzergâh/üzerinde seyahat eden herhangi bir kişi;

anlamına gelmektedir.

Madde 3

Anlaşmanın Kapsamı

Bu Anlaşma’nın hükümleri; Akit Tarafın topraklarında başlayan, devam eden veya biten tüm transit trafiğe uygulanır.

Madde 4

Anlaşmanın Uygulanması

Akit Taraflar; mevcut Anlaşma’nın üçüncü ülkeler açısından menfaat sağlayacak ve/veya diğer Akit Tarafın devlet egemenliğini veya toprak bütünlüğünü ihlal edecek tek taraflı eylemlerden kaçınacaktır.

BÖLÜM II

TRANSİTE YÖNELİK TESİSLER

Madde 5

Altyapı Tesisleri

Akit Taraflar; karayolu, demiryolu, sivil havacılık, iç sular/deniz ulaştırmasının yanı sıra kombine taşımacılık terminalleri, sınır geçiş noktaları, ekartman değişim istasyonları, feri hatları, limanlar, seyrüsefer yardımları ve bilgi teknolojileri gibi multimodal taşımacılığa yönelik tesislerin sağlanması için gerekli önlemleri alacaktır.

Madde 6

Multimodal Taşımacılık

Multimodal taşımacılık operasyonları; uluslararası seviyede tanınmış dokümantasyon ve prosedürlerin yanı sıra Akit Taraflarca üzerinde anlaşma sağlanmış uluslararası belgeler ve idari uygulamalara dayalı şekilde yapılacaktır. Akit Taraflar; idari, prosedürlerin, uygulamaların ve taşımacılık belgelerinin basitleştirilmesi ve multimodal taşımacılığın kolaylaştırılması için önlemler alacaktır.

Madde 7

Transit Trafik Emniyeti

a) Akit Taraflar; transit güzergâhlar boyunca ulaştırma emniyeti ve çevrenin korunmasıyla ilgili gerekli tüm önlemleri alacaktır.

b) Uluslararası taşımacılık faaliyetinde bulunan Akit Tarafın ulaştırma aracı; kendi ulusal mevzuatı uyarınca, çevre koruma ve ulaştırma emniyeti için teknik koşullarla uyumlu olacaktır.

c) Akit Taraflar; kendi topraklarında özellikle yolcu, tehlikeli mallar ve bozulabilir yiyeceklerin içinde bulunduğu transit araçların karıştığı trafik kazalarının olması durumunda tüm olası yardımı sağlayacaktır.

Madde 8

Vize

a) Akit Taraflar; ulusal mevzuatlarına uygun şekilde, vize gereksinimlerine tabi olan uluslararası ulaştırma operasyonlarında yer alan araç sürücülerine ve kişilere ilgili vizeleri vermeyi kabul eder.

b) Bu amaçla; vize verilmesini kolaylaştıracak prosedürler, Akit Taraflarca ayrı bir protokolde kabul edilecektir ve bu protokol, bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olacaktır.

Madde 9

Karayolu Araç Permisi

Akit Taraflar; mevcut ikili anlaşmaları ihlal etmeden, karayolu taşımacılığının kolaylaştırılmasına yönelik özel bir karayolu permi sisteminin kurulmasını mütalaa edebilir.

Madde 10

Karşılıklı İşbirliği

Akit Taraflar; aşağıdaki alanlarda işbirliği yapmak için çaba sarf ederler:

- a)** Yola elverişlilik sertifikaları ve sürücü belgelerinin karşılıklı tanınması;
- b)** Araçların kayıt ülkesi açısından teknik sertifikalandırılması, tek pencere ve diğer akıllı elektronik ulaştırma sistem uygulamaları;
- c)** İlgili bilgilerin karşılıklı değişimi.

Madde 11

Limanlar ve Liman Tesisleri

AB GLOBAL

Gümrük • Lojistik • Mevzuat

**Mevzuatları
Yakından Takip Edin**

Dış ticaret, gümrük ve lojistik alanındaki güncel düzenlemeleri,
Resmî Gazete değişikliklerini ve sektörel gelişmeleri tek merkezden takip edin.

[Mevzuatları İncele](#) →

Her bir Akit Taraf; diğer Akit Tarafın bayrağı ile seyahat eden gemilere, uluslararası seyrüsefere açık limanlara yönelik serbest erişim, rıhtım tahsisi, yük yükleme ve boşaltmaya yönelik liman tesisleri, aktarma, yolcu bindirme-indirme ve seyrüsefere yönelik hizmetlerin kullanımları açısından uluslararası deniz taşımacılığı yapan kendi gemisi gibi davranacaktır. Kuru limanların kullanımı için, her bir Akit Taraf kendi ulusal mevzuatını uygulayacaktır.

Madde 12

Demiryolu Tesisleri

a) Akit Taraflar; kendi sorumlu oldukları bölgelerde, yük ve yolcu taşımacılığını düzenleyen uluslararası anlaşmalara uygun taşımacılık belgesi ile taşımacılık yapacaktır.

b) Sorunsuz bir demiryolu taşımacılığı için, kayıp veya hasarlı yüklere yönelik sorumlulukları da içeren ilgili prosedürler, Akit Taraflarca kabul edilecek ve bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olacak olan ayrı bir protokolde düzenlenebilecektir.

BÖLÜM III

GÜMRÜKLE İLGİLİ KONULAR

Madde 13

Gümrük Ücretleri ve Vergiler

a) Transit yükler, gümrük vergi ve resimlerinden muaf tutulacaktır.

b) Bu Anlaşmaya uygun şekilde taşıma işlemi gerçekleştiren taşıtlar ve taşıma işlemi için tahsis edilen standart yedek parçaları, kara yolu vergileri, taşıtların dolaşımı ya da mülkiyetiyle ilgili olarak alınan taşımacılık altyapısının kullanım ücretleriyle, bir transit işlemi sırasında öngörülen süre kısıtı ve güzergâh koşullarının karşılanmaması gibi hallerde gümrük makamlarının uygulayabileceği diğer harçlar haricinde, karşılıklı olarak gümrük vergi ve resimlerinden muaf tutulacaktır.

c) Hali hazırda ithal edilmiş olan bir aracın onarımı için gerekli olan standart yedek parçalar, geçici ithalat kapsamında, ithalat ücretleri ve diğer vergiler ödenmeksizin ve ithalat yasak ve kısıtlamalarından muaf olmak üzere, geçici olarak kabul edilir.

d) Bu maddenin “a” bendinde atıfta bulunulan istisnalar, Akit Tarafların ulusal mevzuatına göre verilen özel hizmetler karşılığında alınan ücretlere uygulanmaz.

Madde 14

Gümrük Transit Sistemi

a) Akit Taraflar; kendi topraklarında, yük hareketlerinin kolaylaştırılması amacıyla, taraf oldukları ilgili uluslararası sözleşme ve anlaşmaları kendi topraklarında uygularlar.

b) “TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesi (TIR Sözleşmesi 1975)’ne hâlihazırda taraf olan Akit Taraflar; bu sözleşmenin hükümlerini kendi aralarında uygularlar.

Madde 15

Gümrük Prosedürlerinin Kolaylaştırılması

a) Akit Taraflar; bu anlaşma hükümlerine uygun şekilde kendi topraklarından geçen yük ve yolcuları taşıyan tüm ulaştırma araçlarına yönelik gümrük kontrol mekanizmasının kolaylaştırılması için önlemler alacaktır.

b) Akit Taraflar aşağıdakileri kabul eder:

b.a) Toprakları üzerinden transit geçecek tüm yüklerin, gümrük kontrolü ve gümrüklemeden elde edilen sonuçları yansıtacak şekilde, gerekli şekilde mühürlenmiş ya da diğer gümrük güvenlik tedbir çeşitlerinin sağlandığı taşıma araçlarında taşınması;

b.b) Tarafların ulusal mevzuatına uygun şekilde, gümrük kontrolünün gerçekleştirilmesi amacıyla güvenliği yeterince sağlanmış, mühürlü taşıma araçlarına yerleştirilemeyen dökme, ağırlığı ya da boyutu fazla olan yüklerin taşınması için gerekli koşulların karşılanmasının sağlanması;

b.c) Taraf oldukları uluslararası sözleşme ve anlaşmalardan ortaya çıkan yükümlülükleri çerçevesinde yürütecekleri kontrollere yönelik önyargı olmaksızın, risk analiz metotları altındaki ulusal mevzuata dayalı gümrük kontrollerinin yürütülmesi;

b.d) Gümrük işlemlerinin, hızlı bir şekilde ve transit trafikte minimum gecikme olacak şekilde gerçekleştirilmesi için Akit Taraflar’ın Gümrük İdareleri arasında işbirliği ve koordinasyonun teşvik edilmesi;

b.e) Gümrük işlemlerinin Basitleştirilmesi ve Uyumlu Hale Getirilmesi ile ilgili Uluslararası Sözleşme’nin (Revize Kyoto Sözleşmesi, 1999) standartları ve tavsiye edilen uygulamalarının mümkün olduğunda kullanılması;

b.f) Yeniden ihracata ve Kontenerlerle ilgili Gümrük Sözleşmesi'nde (Cenevre. 1972) öngörülen diğer koşullara tabi vergi ve resimler ödenmeksizin, konteynerlerin geçici ithalatına izin verilmesi hususunda mutabık kalınması.

BÖLÜM IV

DİĞER HÜKÜMLER

Madde 16

Ortak Danışma Grubu (ODG)

a) İşbu Anlaşmanın uygulaması ve takibi amacıyla, Akit Taraflar; Akit Tarafların yetkili temsilcilerinden oluşan bir ODG oluşturulması üzerinde anlaşmıştır.

b) ODG; düzenli olarak senede en az bir kez müzakereler düzenleyecek ve gerektiğinde Akit Tarafların mutabakatıyla üst düzey görüşmeler yapılacaktır.

Madde 17

Uluslararası Antlaşmalar

İşbu Anlaşma; Akit Tarafların taraf oldukları diğer uluslararası antlaşmalardan doğan hak ve yükümlülükleri etkilemeyecektir.

Madde 18

Anlaşmazlıkların Çözümü

İşbu Anlaşmanın yorumlanmasından veya uygulamasından ortaya çıkabilecek anlaşmazlıklar, bu Anlaşmanın 16. Maddesinde yer alan müzakereler yoluyla çözülecektir.

Madde 19

Katılım

Herhangi bir Devlet, Âkit Tarafların oybirliğiyle onaylamasıyla bu Anlaşmanın bir Akil Tarafı olabilir.

Madde 20

Yürürlüğe Giriş

a) İşbu Anlaşma; Akit Tarafların yürürlüğe girmesi için gerekli iç prosedürlerini tamamladığına ilişkin son yazılı bildirimin Saklayıcı Taraftan diplomatik yollarla alınmasından otuz (30) gün sonra yürürlüğe girecektir.

b) İşbu Anlaşmanın Saklayıcı Tarafı Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti'dir.

c) İki veya daha fazla Akit Tarafın üzerinde anlaşması durumunda, Anlaşma; bu maddeye uygun şekilde iç prosedürlerin tamamlanması ile ilgili Saklayıcıya bildirimde bulunan Akit Taraflar arasında, mümkün olması durumunda, uygulanabilir.

d) İşbu Anlaşma; Saklayıcının katılım sağlayan Devlet için, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç prosedürlerini tamamladığına ilişkin yazılı bildirimi diplomatik kanallarla almasından otuz (30) gün sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 21

Tadil ve Eklèmeler

İşbu Anlaşmaya yönelik tadil ve eklèmeler, tüm Akit Tarafların yazılı rızasıyla yapılabilir. Tadil ve eklèmeler ayrı bir doküman olarak oluşturulacaktır ve 20. Maddeye uygun şekilde yürürlüğe girecektir. Bu dokümanlar bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olacaktır.

Madde 22

Süre ve Geri Çekilme

a) İşbu Anlaşma, süresiz şekilde akdedilmiştir.

b) Akit Taraflardan herhangi birisi, herhangi, bir zamanda, Saklayıcıya diplomatik yollarla yazılı bildirimde bulunarak Anlaşmadan çekilebilir. Geri çekilme, Saklayıcının yazılı bildirimi almasından altı (6) ay sonra yürürlüğe girecektir.

c) Akit Taraflardan birisinin geri çekilmesi, işbu Anlaşmanın kapsamında devam eden bir projeyi etkilemeyecektir.

Madde 23

Bildirim

Afganistan İslam Cumhuriyeti, işbu Anlaşmanın Saklayıcısı olarak Akit Taraflara aşağıdakilerle ilgili bildirimde bulunacaktır:

- a)** Onay, kabul, tasdik veya Anlaşma'ya katılıma ilişkin dokümanların, saklanması,
- b)** 20. Maddeye uygun olarak işbu Anlaşmanın yürürlüğe giriş tarihi,
- c)** 21. Madde uyarınca kabul edilen herhangi bir değişiklik ve bu değişikliğin yürürlüğe giriş tarihi,
- d)** 22. Madde hükümleri uyarınca yapılan geri çekilmeler;
- e)** Bu Anlaşma ile ilgili herhangi bir eylem, bildirim veya irtibat.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, aşağıda imzası olan tam yetkililer, aşağıda belirtilen tarihlerde imzalamışlardır.

15 Kasım 2017 tarihinde Aşkabat'ta, tüm metinler eşit olarak Dari ve Peştü, Azerbaycanca, Gürcüce, Türkçe, Türkmençe ve İngilizce dillerinde tek bir orijinal nüsha olarak imzalanmıştır. Yorum farklılıklarında İngilizce dil geçerli olacaktır.

Saklayıcı Taraf, Anlaşmanın onaylı suretlerini Akit Taraflara gönderecektir.

Afganistan İslam Cumhuriyeti adına / Azerbaycan Cumhuriyeti adına / Gürcistan adına / Türkiye Cumhuriyeti adına / Türkmenistan adına